LİNUX ÖDEV – 2

- 1. Aşağıda yer alan sembollerin linux işletim sisteminde uçbirimde ne tür kabiliyetleri olduğunu birer cümle ile açıkladıktan sonra uçbirimde birer örnek yaparak ekran görüntülerini ekleyiniz.
  - 1. "/": Dosya sistemi kök dizinini ifade eder.

Örnek: Bu komut, /home dizine gider

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ cd /home
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$
```

2. "..": Mevcut dizinin bir üst dizinine geçiş yapar.

Örnek: Bu komut, bir üst dizine geçer.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ cd ..
btu59073@btu59073-VirtualBox:/$
```

3. ".": Mevcut dizini ifade eder.

Örnek: Bu komut, mevcut dizindeki dosyaları listeler.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/$ ls .
bin cdrom home lib.usr-is-merged mnt root sbin.usr-is-merged swap.img usr
bin.usr-is-merged dev lib lost+found opt run snap sys var
boot etc lib64 media proc sbin srv tmp
```

4. "|": Komutların çıktısını bir sonraki komuta aktarır (pipe).

Örnek: Is komutunun çıktısını grep ile filtreler ve yalnızca .txt uzantılı dosyaları listeler.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/belgeler$ ls | grep '.txt'
rapor.txt
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/belgeler$
```

5. ">": Çıktıyı bir dosyaya yönlendirir, eğer dosya varsa üzerine yazar.

Örnek: "merhaba dunya" metnini ornek.txt adlı bir dosyaya yazar.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ sudo sh -c 'echo "merhaba dunya" > /home/ornek.txt'
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ cat /home/ornek.txt
merhaba dunya
```

6. ">>": Çıktıyı bir dosyaya yönlendirir, fakat dosyanın sonuna ekler.

Örnek: "Selam" metnini dosya.txt dosyasının sonuna ekler.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ sudo sh -c 'echo "selam" >> /home/ornek.txt'
[sudo] password for btu59073:
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ cat /home/ornek.txt
merhaba dunya
selam
```

7. "&": Komutu arka planda çalıştırır.

Örnek: sleep komutunu arka planda 60 saniye çalıştırır.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ sleep 60 &
[1] 7940
```

8. "&&": İlk komut başarılı olursa ikinci komut çalıştırılır.

Örnek: Eğer /home dizinine geçiş başarılı olursa, ls komutu çalıştırılır.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ cd /home && ls
btu21001 btu59073 ornek.txt
```

9. ";": Komutları sırayla çalıştırır, önceki komutun başarılı olmasına bakmaz.

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ echo "hello" ; echo "word"
hello
word
```

10. "\$": Çevresel değişkenin değeri gösterilir, veya bir komutun çıktısını alır.

Örnek

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ echo $HOME
/home/btu59073
```

2. Uçbirimde, bulunduğunuz dosya dizinin yolunu hangi komut yazdırır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"**pwd**" komutu

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ pwd
/home
```

3. Uçbirimde, sisteme giriş yaparken yazdığınız kullanıcı isminizi hangi komut yazdırır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"whoami" komutu

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ whoami
btu59073
```

4. Uçbirimde, sistem tarihi göstermek ya da değiştirmek için hangi komut kullanılır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"date" komutu: Tarihi göstermek için.

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ date
Sat Nov 16 01:41:23 AM +03 2024
```

"sudo date --set="20 Nov 2024 15:00:00" ": Tarihi değiştirmek için.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ sudo date --set="20 Nov 2024 00:00:00"
Wed Nov 20 12:00:00 AM +03 2024
```

- 5. Uçbirimde, "ls" veya diğer bir komutun işlemini bitirmesinin ne kadar süre tuttuğunu nasıl gösterebiliriz? Kullanıma 3 farklı komut örneği veriniz.
  - 1. "time Is":

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ time ls
btu21001 btu59073 ornek.txt

real 0m0.008s
user 0m0.003s
sys 0m0.001s
```

2. "time sleep 3":

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ time sleep 3

real 0m6.941s
user 0m0.001s
sys 0m0.003s
```

3. "time find /home -name "*.txt" ":

Örnek:

6. Uçbirimde, sisteme en son giriş yapmış kullanıcıların bugünden geriye doğru listesini hangi komut yazdırır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"last" komutu

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ last
btu59073 tty2
                                      Fri Nov 15 20:39
                     tty2
                                                         still logged in
btu59073 seat0
                     login screen
                                      Fri Nov 15 20:39
                                                         still logged in
        system boot 6.8.0-48-generic Fri Nov 15 20:38
reboot
                                                        still running
                                      Fri Nov 15 20:36 - crash
btu59073 tty2
                     tty2
                                                               (00:02)
                     login screen Fri Nov 15 20:36 - crash
btu59073 seat0
                                                               (00:02)
reboot system boot 6.8.0-48-generic Fri Nov 15 20:36
                                                         still running
btu59073 tty2
                     tty2
                                     Fri Nov 15 15:25 -
                                                        down
                                                                (00:01)
btu59073 seat0
                     login screen
                                      Fri Nov 15 15:25 -
                                                         down
                                                                (00:01)
        system boot 6.8.0-48-generic Fri Nov 15 15:24
                                                         15:26
                                                                (00:02)
reboot
```

7. Uçbirimde, makinanın ne kadar süredir açık olduğu bilgisini hangi komut yazdırır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"uptime" komutu

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ uptime
02:09:09 up 5:30, 1 user, load average: 0.01, 0.02, 0.00
```

8. Uçbirimde, kullanıcının çalıştırmakta olduğu programların ve süreçlerin listesini hangi komut yazdırır? Farklı parametreleri kullanıma 3 örnek veriniz.

"ps" komutu

Örnek:

 "ps" komutu: Bu komut, yalnızca kullanıcının şu anda açık olan oturumunda çalıştırdığı süreçlerin bir listesini gösterir

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ ps

PID TTY TIME CMD

3058 pts/0 00:00:00 bash

8547 pts/0 00:00:00 ps
```

2. "ps -e" komutu: Bu komut, sistemde çalışan tüm süreçlerin bir listesini yazdırır.

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ ps -e
    PID TTY
                     TIME CMD
                 00:00:08 systemd
                00:00:00 kthreadd
                00:00:00 pool_workqueue_release
      4 ?
                00:00:00 kworker/R-rcu_g
                00:00:00 kworker/R-rcu p
      5 ?
                00:00:00 kworker/R-slub
      6 ?
                00:00:00 kworker/R-netns
                00:00:00 kworker/R-mm_pe
     13 ?
                 00:00:00 rcu_tasks_kthread
     14 ?
                 00:00:00 rcu_tasks_rude_kthread
                 00:00:00 rcu_tasks_trace_kthread
     15 ?
     16 ?
                 00:00:00 ksoftirqd/0
     17 ?
                 00:00:05 rcu_preempt
     18 ?
                 00:00:00 migration/0
                 00:00:00 idle_inject/0
     19 ?
                 00:00:00 cpuhp/0
     20 ?
     21 ?
                 00:00:00 cpuhp/1
     22 ?
                 00:00:00 idle_inject/1
                 00:00:01 migration/1
```

3. "**ps -ef**" komutu: Bu komut, süreçlerin detaylı bir listesini sağlar ve her süreçle ilgili ek bilgiler (örneğin, başlatan kullanıcı, başlatma zamanı, ebeveyn süreç) gösterir.

Örnek

```
UTD
                                                                       PID
                                                                                                             PPID C STIME TTY
                                                                                                                                                                                                                                                                TIME CMD
                                                                                                                                                                                                                                         00:00:08 /sbin/init splash
00:00:00 [kthreadd]
                                                                                                                                          0 Nov15 ?
 root
                                                                                                                                                                                                       00:00:08 /sbtn/tnit splash
00:00:00 [kthreadd]
00:00:00 [koorkqueue_release]
00:00:00 [kworker/R-rcu_g]
00:00:00 [kworker/R-rcu_p]
00:00:00 [kworker/R-rcu_p]
00:00:00 [kworker/R-netns]
00:00:00 [kworker/R-netns]
00:00:00 [rcu_tasks_tthread]
00:00:00 [rcu_tasks_tthread]
00:00:00 [rcu_tasks_tthread]
00:00:00 [rcu_tasks_tthread]
00:00:00 [rcu_tasks_tthread]
00:00:00 [ksoftirqd/0]
00:00:00 [idle_tnject/0]
00:00:00 [idle_inject/0]
00:00:00 [idle_inject/1]
00:00:00 [idle_inject/1]
00:00:00 [idle_inject/1]
00:00:00 [ksoftirqd/1]
00:00:00 [ksoftirqd/1]
00:00:00 [cpuhp/2]
00:00:00 [idle_inject/2]
00:00:00 [idle_inject/2]
00:00:00 [ksoftirqd/2]
00:00:00 [cpuhp/3]
                                                                                          0 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
2 0 Nov15 ?
  root
                                                                                                                           2 0 Nov15 ?
   root
   root
    root
    root
    root
    root
                                                                            19
20
    root
    root
    root
    root
   root
   root
                                                                                                                             2 0 Nov15 ?
                                                                                                                                                                                                                                        00:00:00 [cpuhp/3]
```

4. **"ps -u kullanici** "komutu: Belirli bir kullanıcının süreçlerini gösterir.

Örnek:

```
ne$ ps -u btu59073
                                            00:00:04 systemd
00:00:00 (sd-pam)
 1813 ?
1814 ?
                                            00:00:00 pipewire 00:00:00 pipewire
                                            00:00:00 wireplumber
00:00:00 pipewire-pulse
 1817
                                            00:00:00 gnome-keyring-d
00:00:06 dbus-daemon
 1820 ?
                                            00:00:00 xdg-document-po
00:00:00 xdg-permission-
 1859 ?
                                          00:00:00 xdg-permission-
00:00:00 gdm-wayland-ses
00:00:00 gnome-session-b
00:00:00 grome-session-c
00:00:00 gyfsd
00:00:00 gyfsd-fuse
00:00:00 gyfsd-fuse
00:00:00 at-spi-bus-laun
00:09:07 gnome-session-b
00:00:00 dbus-daemon
00:00:00 dbus-daemon
 1882 tty2
1890 tty2
1970 ?
1971 ?
1985 ?
1994 ?
 1998 ?
2042 ?
2043 ?
2061 ?
                                          00:00:00 dbus-daemon
00:00:00 at-spi2-registr
00:00:00 gnome-shell-cal
00:00:00 evolution-sourc
00:00:00 gjs
00:00:14 ibus-daemon
00:00:00 gsd-a11y-settin
00:00:00 gsd-color
 2129
 2166 ?
```

"top" komutu: Süreç listesini dinamik olarak güncellenen bir ekranda gösterir.
 Örnek:

```
top - 02:18:29 up 5:39, 1 user, load average: 0.14, 0.14, 0.06
Tasks: 266 total, 1 running, 265 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
%Cpu(s): 0.6 us, 0.5 sy, 0.0 ni, 98.9 id, 0.0 wa, 0.0 hi, 0.0 si, 0.0 st
M18 Men: 10867.0 total, 7830.3 free, 1280.6 used, 2067.2 buff/cache
M18 Swap: 4096.0 total, 4096.0 free, 0.0 used. 9586.5 avail Men

PID USER PR NI VIRT RES SHR S %CPU %MEM TIME COMMAND
2043 btu59073 20 0 6508100 404344 138272 5 21.6 3.6 9:22.16 gnome-shell
3051 btu59073 20 0 674552 60800 47512 5 1.0 0.5 0:21.29 gnome-terminal-
8564 btu59073 20 0 23180 5888 3712 R 0.3 0.1 0:00.07 top
8566 rot 20 0 0 0 1 0.3 0.0 0:00.01 kwarker/u24:1-events_unbound
1 root 20 0 23276 13756 9148 S 0.0 0.1 0:08.98 systemd
2 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.03 kthreadd
3 root 20 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 yool, workqueue_release
4 root 0 .20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 yool, workqueue_release
4 root 0 .20 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 kworker/R-rcu_g
5 root 0 .20 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 kworker/R-rcu_p
6 root 0 .20 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 kworker/R-rmupp
12 root 0 .20 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 kworker/R-mmpe
13 root 20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 kworker/R-mmpe
13 root 20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 vort_asks_thread
14 root 20 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 vort_asks_thread
15 root 20 0 0 0 0 1 0.0 0.0 0:00.00 rcu_tasks_thread
16 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 vort_asks_thread
17 root 20 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 vort_asks_thread
18 root rt 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 cru_tasks_thread
19 root rt 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 cru_tasks_thread
19 root rt 0 0 0 0 0 0 0 0.0 0:00.00 cru_tasks_thread
```

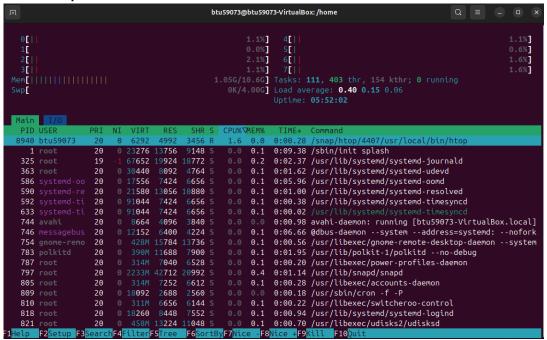
9. Uçbirimde, temel sistem durumu, çalışmakta olan süreçler ve ne kadar bellek/işlemci kullandıkları vb. durumları ekrana hangi komut yazdırmaktadır. Kullanıma bir örnek veriniz.

"top", "htop" komutu

Örnek: top kullanımı

```
top - 02:22:49 up 5:44, 1 user, load average: 0.00, 0.05, 0.03
Tasks: 264 total, 1 running, 263 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
%Cpu(s): 0.4 us, 0.5 sy, 0.0 ni, 99.0 id, 0.1 wa, 0.0 hi, 0.1 si,
MiB Mem : 10867.0 total, 7829.8 free, 1281.0 used, 2067.3 buff/c.
MiB Swap: 4096.0 total, 4096.0 free, 0.0 used. 9586.0 avail
%Cpu(s): 0.4 us, 0.5 sy
MiB Mem : 10867.0 total,
                                                                     1281.0 used, 2067.3 buff/cache 0.0 used. 9586.0 avail Mem
                                       VIRT RES SIN S
5612260 404600 138272 S
674552 60800 47512 S
0 0 0 I
                                                                      SHR S %CPU %MEM
                                                                                                       9:31.81 gnome-shell
0:21.69 gnome-terminal
     2043 btu59073
    3051 btu59073
                                                                                                        0:05.79 rcu_preempt
    6648 root
8572 btu59073
                                                                                   0.3
                                                                                             0.0
                                                                                                       0:00.72 kworker/0:0-events
                                    0
                                           23184
                                                         5888
                                                                     3712 R
                                                                                                       0:00.01 top
                            20
                                                                                   0.3
                                                                                             0.1
                                                                                                       0:08.99 systemd
0:00.37 kthreadd
                                                                     9148 S
                                            23276
                                                       13756
                                                                                   0.0
           root
                             20
                                                                         0 S
0 I
                                                                                                       0:00.00 pool_workqueue_release
0:00.00 kworker/R-rcu_g
         3 root
                                                              0
                                                                                   0.0
         4 root
                                                                                             0.0
                                  -20
                                                                                   0.0
                                   - 20
                                                                                                        0:00.00 kworker/R-rcu_p
                                                                         0 I
0 I
                                   20
                                                                                                        0:00.00 kworker/R-slub
                                                                                                       0:00.00 kworker/R-netns
0:00.00 kworker/R-mm_pe
         7 root
                              0
                                   - 20
                                                              0
                                                                                   0.0
                                                                                             0.0
       12 root
                                                                         0 I
                                                                                             0.0
                                   -20
                                                              0
                                                                                   0.0
        13 root
                                                                                                        0:00.00 rcu_tasks_kthread
                                                                                   0.0
                                                                                                       0:00.00 rcu_tasks_rude_kthread
0:00.00 rcu_tasks_trace_kthread
0:00.22 ksoftirqd/0
                            20
20
       15 root
                                                              0
                                                                                   0.0
                                                                                             0.0
       16 root
                                                                         0 S
                                                                                   0.0
                                                                                             0.0
                           rt
-51
                                                                                                       0:00.60 migration/0
0:00.00 idle_inject/0
                                                                         0 S
       19 root
                                                              0
                                                                                   0.0
                                                                                             0.0
                                                                                                        0:00.00 cpuhp/0
       20 root
                             20
                                                              0
                                                                                   0.0
                                                                                             0.0
       21 root
                                                                                                        0:00.00 cpuhp/1
                                                                         0 S
0 S
                                                                                                        0:00.00 idle_inject/1
                                                                                                       0:01.40 migration/1
0:00.69 ksoftirqd/1
       23 root
                                                                                    0.0
                                                                                             0.0
```

Örnek: htop kullanımı

10. Uçbirimde, sistem hakkında çekirdek sürümünü, işlemci türü gibi bilgileri hangi komut yazdırır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"uname -a" komutu,

Örnek:

btu59073@btu59073-VirtualBox:/home\$ uname -a
Linux btu59073-VirtualBox 6.8.0-48-generic #48-Ubuntu SMP PREEMPT_DYNAMIC Fri Sep 27 14:04:52 UTC 2024 x86_64 x86_64 x86
64 CNI/Linux

"hostnamectl" komutu,

Örnek:

11. Uçbirimde, sistem bellek kullanımını hangi komut yazdırır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"free" komutu, "vmstat -s" komutu, "top" komutu, "htop" komutu

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ free
                                        free
                                                   shared buff/cache
                                                                        available
               total
                           used
Mem:
            11127836
                         1314776
                                      7991100
                                                   34892
                                                              2141816
                                                                          9813060
Swap:
            4194300
                                     4194300
                               0
```

NOT: "free -h" komutu: Bu komut, bellek miktarlarını insan tarafından okunabilir bir formatta (GB, MB) gösterir.

12. Uçbirimde, bağlı sabit disk bölümlerinin doluluk oranlarını hangi komut yazdırır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"df" komutu

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ df
Filesystem
               1K-blocks
                            Used Available Use% Mounted on
                 1112784
                            1648
tmpfs
                                   1111136
                                             1% /run
                                            41% /
/dev/sda2
                25726172 9979976
                                  14414024
                                             0% /dev/shm
tmpfs
                 5563916
                               0
                                   5563916
tmpfs
                    5120
                               8
                                       5112
                                              1% /run/lock
tmpfs
                 1112780
                             132
                                   1112648
                                              1% /run/user/1000
```

NOT: "df -h" komutu: Disk boyutlarını GB veya MB cinsinden daha okunaklı bir formatta görmek için -h parametresi kullanılır

13. Uçbirimde, bağlı sabit disk bölümlerinin doluluk oranlarını sadece yüzdelik sütununu hangi komut seti yazdırır? Sonucu ekran görüntüsü olarak ekleyiniz.

"df -h | awk '{print \$5}'"komutu

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ df -h | awk '{print $5}'
Use%
1%
41%
0%
1%
1%
```

"df -h | grep -v 'Use%' | awk '{print \$5}' "komutu (sadece sayılar)

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ df -h | grep -v 'Use%' | awk '{print $5}'
1%
41%
0%
1%
1%
```

14. Uçbirimde, bulunduğu dizinin içeriğini ve içinde yer alan belge veya dosyaların diskte kapladığı alanın KB cinsinden boyutunu hangi komut yazdırır? Kullanıma bir örnek veriniz.

"du -k" komutu

Örnek:

```
./btu59073/Videos
          ./btu59073/Pictures
12
         ./btu59073/.config/dconf
4
8
4
12
16
8
12
8
4
         ./btu59073/.config/gnome-session/saved-session
          ./btu59073/.config/gnome-session
         ./btu59073/.config/nautilus
         ./btu59073/.config/ibus/bus
./btu59073/.config/ibus
         ./btu59073/.config/evolution/sources
          ./btu59073/.config/evolution
         ./btu59073/.config/tiling-assistant
         ./btu59073/.config/update-notifier
./btu59073/.config/goa-1.0
          ./btu59073/.config/gtk-3.0
          ./btu59073/.config/pulse
          ./btu59073/.config/procps
          ./btu59073/.config
```

15. Uçbirimde, çekirdek tarafından tanımlanmış sistem kesmelerinin listesi "cat" komutuyla nasıl yazdırabiliriz? Kullanıma bir örnek veriniz.

"cat /proc/interrupts" komutu

Örnek:

btu5907	3@btu5907	3-VirtualBox:/	home\$ cat	/proc/inte	rrupts							
	CPU0	CPU1	CPU2	CPU3	CPU4	CPU5	CPU6	CPU7				
0:	141	0	0	Θ	Θ	0	0	Θ	IO-APIC	2-edge	tim	
ег												
1:	0	0	0	Θ	0	0	0	14113	IO-APIC	1-edge	i80	
42 8:	Θ	Θ	Θ	0	Θ	0	Θ	0	IO-APIC	8-edge	rtc	
0	v	v	v	U	U	v	Ū	U	10-AFIC	o-euge	1 00	
9:	0	0	0	Θ	Θ	0	Θ	Θ	IO-APIC	9-fasteoi	аср	
i												
12:	0	Θ	0	Θ	Θ	14706	0	Θ	IO-APIC	12-edge	i80	
42												
14:	0	0	0	0	0	0	0	Θ	IO-APIC	14-edge	ata	
_piix 15:	Θ	Θ	Θ	18362	Θ	0	Θ	0	TO ARTO	15-edge	ata	
piix	U	U	U	10302	U	U	U	U	IU-AFIC	13-edge	ala	
18:	0	Θ	14	Θ	Θ	0	0	Θ	IO-APIC	18-fasteoi	vmw	
gfx												
19:	0	Θ	0	0	Θ	Θ	48213	0	IO-APIC	19-fasteoi	ehc	
i_hcd:usb2, enp0s3												
20:	0	0	0	33122	Θ	0	0	Θ	IO-APIC	20-fasteoi	vbo	
xguest 21:	Θ	44070	Θ	0	0	0	Θ	0	TO ADTO	21-fasteoi	200	
		snd intel8x0	U	U	U	U	U	U	IU-APIC	21-Tasteot	ahc	
22:	00.00.0],	0	0	Θ	23	0	Θ	Θ	TO-APTC	22-fasteoi	ohc	
i hcd:u	sb1								20 20			
NMI:	0	0	0	Θ	Θ	0	0	Θ	Non-maskable interrupts			
LOC:	193531	262221	278194	256432	216677	4168638	302556	259159	Local timer interrupts			
SPU:	0	0	0	Θ	Θ	0	0	Θ	Spurious interrupts			
PMI:	0	0	Θ	0	Θ	Θ	Θ	0	Performance monitoring in			
terrupt	S											

16. Uçbirimde, Linux çekirdeğinin sürüm bilgilerini "cat" komutuyla nasıl yazdırabiliriz? Kullanıma bir örnek veriniz.

"cat /proc/version" komutu

Örnek:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ cat /proc/version
Linux version 6.8.0-48-generic (buildd@lcy02-amd64-010) (x86_64-linux-gnu-gcc-13 (Ubuntu 13.2.0-23ubuntu4)
13.2.0, GNU ld (GNU Binutils for Ubuntu) 2.42) #48-Ubuntu SMP PREEMPT_DYNAMIC Fri Sep 27 14:04:52 UTC 2024
```

17. Uçbirimde, çekirdekte tanımlı kullanılabilecek dosya sistemlerinin listesini "cat" komutuyla nasıl yazdırabiliriz? Kullanıma bir örnek veriniz.

"cat /proc/filesystems" komutu

Örnek:

```
u59073-VirtualBox:/home$ cat /proc/filesystems
nodev
        sysfs
nodev
        tmpfs
nodev
        bdev
nodev
        ргос
nodev
        cgroup
nodev
        cgroup2
nodev
        cpuset
nodev
        devtmpfs
nodev
        confiafs
nodev
        debugfs
nodev
        tracefs
nodev
        securityfs
nodev
        sockfs
nodev
        bof
nodev
        pipefs
nodev
        ramfs
        hugetlbfs
nodev
nodev
        devpts
        ext3
        ext2
        ext4
        squashfs
        vfat
nodev
        ecryptfs
        fuseblk
```

- 18. Uçbirimde, "man" komutunun ne için kullanıldığı konusunda 1 cümle açıklama yapınız.
  "man" komutu, Linux ve Unix sistemlerinde, bir komutun veya programın kullanımına dair ayrıntılı belgeleri (manual) görüntülemek için kullanılır.
- 19. Uçbirimde, "man Is" çalıştırıldığında "-l" parametresinin açıklamasının ekran görüntüsünü alınız.

```
-l use a long listing format
```

20. Uçbirimde, "man grep" çalıştırıldığında "-v" parametresinin açıklamasının ekran görüntüsünü alınız.

21. Uçbirimde, "man ps" çalıştırıldığında "-a", "-u", "-x" parametrelerinin açıklamalarını ekran görüntüsü olarak alınız.

```
"-a":
```

```
-a Select all processes except both session leaders (see \underline{\text{getsid}}(2)) and processes not associated with a terminal.
```

"-u":

```
-u userlist
Select by effective user ID (EUID) or name. This selects the processes whose effective user name or ID is in userlist.

The effective user ID describes the user whose file access permissions are used by the process (see geteuid(2)). Identical to U and --user.
```

"-x":

- x Lift the BSD-style "must have a tty" restriction, which is imposed upon the set of all processes when some BSD-style (without "-") options are used or when the ps personality setting is BSD-like. The set of processes selected in this manner is in addition to the set of processes selected by other means. An alternate description is that this option causes ps to list all processes owned by you (same EUID as ps), or to list all processes when used together with the a option.
- 22. Uçbirimde, "man sort" çalıştırıldığında "-r" parametresinin açıklamasının ekran görüntüsünü alınız.

```
-r, --reverse
reverse the result of comparisons
```

23. Uçbirimde, "man df" çalıştırıldığında "--version" parametresinin açıklamasının ekran görüntüsünü alınız. Ayrıca uçbirimde "df --version" çalıştırıp ekran görüntüsünü alınız.

```
--version
output version information and exit
```

"df --version" komutu:

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ df --version
df (GNU coreutils) 9.4
Copyright (C) 2023 Free Software Foundation, Inc.
License GPLv3+: GNU GPL version 3 or later <https://gnu.org/licenses/gpl.html>.
This is free software: you are free to change and redistribute it.
There is NO WARRANTY, to the extent permitted by law.
Written by Torbjörn Granlund, David MacKenzie, and Paul Eggert.
```

- 24. Linuxta "dd" komutu ne amaçla kullanılmaktadır. 2-3 cümle ile açıklayınız.
  - "dd" komutu, Linux'ta düşük seviyeli veri kopyalama işlemleri için kullanılır. Bu komut, dosya veya disk bölümlerinin byte-by-byte (bayt bayt) kopyalanmasına olanak tanır ve genellikle disk yedekleme, geri yükleme, veya disk imajları oluşturmak gibi işlemlerde kullanılır. Ayrıca, sabit disklerin formatlanması veya bootable USB bellekler oluşturulması gibi işlemler için de tercih edilir.
- 25. Uçbirimde, "man dd" çalıştırıldığında "-if", "-of", "-status" parametrelerinin açıklamalarını ekran görüntüsü olarak alınız.

"-if":

```
if=FILE
    read from FILE instead of stdin
"-of":
    of=FILE
        write to FILE instead of stdout
```

"status":

```
status=LEVEL

The LEVEL of information to print to stderr; 'none' suppresses everything but error messages, 'noxfer' suppresses the final transfer statistics, 'progress' shows periodic transfer statistics
```

26. "sudo dd if=/Downloads/ubuntu22.04.03.iso of=/dev/sdX bs=4M" komutuyla ne yapılmak istenmektedir. "bs=4M" parametresinin önemi nedir? 2-3 cümle ile açıklayınız.

Bu komut, bir ISO dosyasını (/Downloads/ubuntu22.04.03.iso) belirtilen bir diske (/dev/sdX) kopyalamak için kullanılır ve bu işlemde veri blokları 4MB'lık parçalara ayrılır. bs=4M parametresi, her veri transferinin 4MB'lık bloklar halinde yapılmasını sağlar, bu da genellikle işlemin hızını artırır. Bu ayar, büyük dosyalarla çalışırken daha verimli veri aktarımı sağlar.

- 27. "sync" komutunu ne yapar? Hangi işlemlerden sonra özellikle çalıştırmak gerekir? USB belleğe dosya kopyalamayla ne ilişkisi vardır? Kullanmadığımız taktirde ne tip hatalarla karşılabiliriz? 3-4 cümle ile açıklayınız.
  - "sync" komutu, dosya sistemindeki tüm verileri diske yazdırmak için kullanılır. Bellekteki önbelleklerde bulunan verilerin diske aktarılmasını sağlar, bu da veri kaybını önler. USB belleğe dosya kopyalama işlemi sonrasında özellikle sync komutunun çalıştırılması gerekir, çünkü dosya kopyalama işlemi sırasında veriler önce bellekte tutulabilir ve diske yazılması gecikebilir.

Kullanmazsanız, USB'yi çıkarırken verilerin kaybolması veya dosya sistemi hatalarıyla karşılaşabilirsiniz.

28. Uçbirimde, tüm "Firefox" programlarının kapatılması isteniyor. Betik yazılım kabul edilmiyor. Tek satır komut seti yazınız. Ekran görüntüsü olarak alınız.

"pkill firefox"ps

btu59073@btu59073-VirtualBox:/home\$ pkill firefox

29. Uçbirimde, "echo 'Bu komut satiri bir harika!' | cowsay -f tux" komutunu çalıştırınız. Hata veriyorsa, yüksek ihtimalle yüklü değildir. "cowsay" yazılımını "apt" komutunun uygun formatını kullanarak kurunuz. Hatalı durumu ve Penguenli ekran görüntülerini cevap olarak ekleyiniz.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ echo 'Bu komut satiri bir harika!' | cowsay -f tux
Command 'cowsay' not found, but can be installed with:
sudo apt install cowsay
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ sudo apt install cowsay
[sudo] password for btu59073:
Reading package lists... Done
Building dependency tree... Done
Reading state information... Done
Suggested packages:
 filters cowsay-off
The following NEW packages will be installed:
 cowsay
0 upgraded, 1 newly installed, 0 to remove and 81 not upgraded.
Need to get 18.6 kB of archives.
After this operation, 93.2 kB of additional disk space will be used.
Get:1 http://archive.ubuntu.com/ubuntu noble/universe amd64 cowsay all 3.03+dfsg2-8 [18.6 kB]
Fetched 18.6 kB in 0s (74.5 kB/s)
Selecting previously unselected package cowsay.
(Reading database ... 148272 files and directories currently installed.)
Preparing to unpack .../cowsay_3.03+dfsg2-8_all.deb ...
Unpacking cowsay (3.03+dfsg2-8) ...
Setting up cowsay (3.03+dfsg2-8) ...
Processing triggers for man-db (2.12.0-4build2)
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ echo 'Bu komut satiri bir harika!' | cowsay -f tux
 Bu komut satiri bir harika! >
```

30. Uçbirimde, "cowsay" yazılımını siliniz. Sildikten sonra tekrar uçbirimde "cowsay" komutunu çalıştırıp ekran çıktısını ekleyiniz. Ekran çıktısı silme komutunu da içerecektir.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ sudo apt remove cowsay
Reading package lists... Done
Building dependency tree... Done
Reading state information... Done
The following packages will be REMOVED:
    cowsay
0 upgraded, 0 newly installed, 1 to remove and 81 not upgraded.
After this operation, 93.2 kB disk space will be freed.
Do you want to continue? [Y/n] y
(Reading database ... 148332 files and directories currently installed.)
Removing cowsay (3.03+dfsg2-8) ...
Processing triggers for man-db (2.12.0-4build2) ...
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home$ echo 'Bu komut satiri bir harika!' | cowsay -f tux
Command 'cowsay' not found, but can be installed with:
sudo apt install cowsay
```

- 31. Uçbirimde, sisteme yeni bir depo ekleme işlemi hangi komutla yapılır? "sudo add-apt-repository ppa:<depo_adı>" komutu
- 32. Herhangi bir yazılım deposu ekledikten sonra paket depolarını güncellemeniz gereklidir. Uçbirimde hangi komut setini çalıştırdığımızda güncellemeyi başlatırız? "sudo apt update" komutu
- 33. Uçbirimde, "shutdown -h now" çalıştıralım. Makine nasıl bir aksiyon almıştır? 1 cümle açıklama yapınız. Benzer bir durumda tekrar başlatmak istediğimde hangi komutu kullanmam gereklidir? Uçbirimde tekrar başlatma komutu yazıp çalıştırmadan ekran görüntüsünü ekleyiniz? "shutdown -h now" komutu çalıştırıldığında, sistem hemen kapanmaya başlar ve bilgisayar kapanır. Benzer bir durumda sistemi tekrar başlatmak için "sudo reboot" komutu kullanmak gereklidir.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:~$ sudo reboot
```

34. Figür 2'de yer alan dosya sisteminde, /odev/projeler/proje1/veriler" içine "ciktiVeri2.txt", "ciktiVeri3.txt", "ciktiVeri4.txt", "ciktiVeri5.txt" ve "ciktiVeri6.txt" belgelerini oluşturunuz. "tree proje1" komutunu "projeler" dizini içinde çalıştırıp, ekran görüntüsünü ekleyiniz. (Sadece kod dosyası ve içeriği ile veriler dosyası ve içeriği ekranda gözükmelidir) "ciktiVeriX.txt" her birinin içine dosya ismini atınız. Örneğin "echo "ciktiVeri1" > ciktiVeri1.txt"

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler$ tree proje1

proje1

kod

main.c

main.h

veriler

ciktiVeri1.txt

ciktiVeri2.txt

ciktiVeri3.txt

ciktiVeri4.txt

ciktiVeri5.txt

ciktiVeri6.txt
```

35. Uçbirimde, ciktiVeri1.txt dosyasında kaç tane a veya A harfi içeren satır olduğunu bulan kodu tek satırda yazınız.

```
"grep -i 'a' ciktiVeri1.txt | wc -l"
```

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler/proje1/veriler$ grep -i 'a' ciktiVeri1.txt | wc -l
```

36. Uçbirimde, "~/odev/projeler/proje1/veriler/" dizinine gidiniz. "pwd" komutunu çalıştırıp doğru konumda olduğunu teyit ediniz. Ekran görüntüsü olarak ekleyiniz. Sıkıştırma komutunu kullanarak 22.soruda oluşturduğumuz 6 tane "ciktiVeriX.txt" belgelerini

"proje1_veri_ciktilari_yedek.tar.gz" adıyla sıkıştırıp "/yedekler" dosyası içine taşıyınız. Sıkıştırma ve taşıma olmak üzere 2 komutun ekran görüntüsünü ekleyiniz.

btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler/proje1/veriler\$ pwd
/home/btu21001/odev/projeler/proje1/veriler

- "sudo tar -czvf proje1_veri_ciktilari_yedek.tar.gz ciktiVeri*.txt"
- "sudo mkdir /home/btu21001/odev/projeler/proje1/yedekler"
- "sudo mv /home/btu21001/odev/projeler/proje1/veriler/proje1_veri_ciktilari_yedek.tar.gz /home/btu21001/odev/projeler/proje1/yedekler"

37. Uçbirimde, "~/odev" dizinine gidiniz. Bu konumdayken, "/belgeler/analiz" dosyası içinde yer alan "veriler.csv" belgesini, "/projeler/proje1/veriler" dosyası içinde "girdiVeri.csv" olarak bağlanmak isteniyor. Aynı zamanda "veriler.csv" silinse bile "girdiVeri.csv" belgesinin ulaşılabilir olmalıdır. "veriler.csv" belgesindeki yapılan değişiklikler eş zamanlı olarak "girdiVeri.csv" belgesinde de görülmelidir. (Komut hem "girdiVeri.csv" dosyasını oluşturacak hem de birbirine bağlayacaktır) Komutun ekran görüntüsünü ekleyiniz. Ardından "tree" komutunu çalıştırıp ekran görüntüsünü ekleyiniz.

Hard Link Oluşturma

ciktiVeri6.txt

/home/btu21001/odev/projeler/proje1/veriler/girdiVeri.csv " komutu

/home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv

btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev\$ sudo ln /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv /home btu21001/odev/projeler/proje1/veriler/girdiVeri.csv

38. Uçbirimde, "~/odev/projeler" dizinine gidiniz. Bu konumdayken, "/belgeler/analiz" dosyası içinde yer alan "veriler.csv" belgesini, "/projeler/proje2/veriler" dosyası içinde "girdiVeri.csv" olarak bağlanmak isteniyor. Fakat "veriler.csv" silinirse "girdiVeri.csv" belgesi ulaşılabilir durumda olmamalıdır. "veriler.csv" belgesindeki yapılan değişiklikler eş zamanlı olarak "girdiVeri.csv"

belgesinde de görülmelidir. (Komut hem "girdiVeri.csv" dosyasını oluşturacak hem de birbirine bağlayacaktır) Komutun ekran görüntüsünü ekleyiniz. Ardından "tree" komutunu çalıştırıp ekran görüntüsünü ekleyiniz. Not: Bu soruda komut işletilirken "~" işareti kullanılmayacaktır. (İpucu: ".." veya "." kullanarak dizin işlemleri yapınız)

Symbolic Link Oluşturma

"sudo In -s /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv /home/btu21001/odev/projeler/proje2/veriler/girdiVeri.csv komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler$ sudo ln -s /home/btu21001/odev/belgeler/analiz
/veriler.csv /home/btu21001/odev/projeler/girdiVeri.csv

[sudo] password for btu59073:
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler$ tree

proje1

kod

main.c

main.h

veriler

ciktiVeri1.txt

ciktiVeri2.txt

ciktiVeri3.txt

ciktiVeri4.txt

ciktiVeri6.txt

girdiVeri.csv

yedekler

proje1

proje2

dokuman

readme.md

kod

app.py

veriler

girdiVeri.csv -> /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv
```

39. "rw-rw-r--" izni ile ifade edilen yetki sayısal olarak kaçtır?

rw-rw-r-- ifadesi, sayısal olarak 664 ile ifade edilir.

- r: Okuma izni = 4 puan
- w: Yazma izni = 2 puan
- x: Çalıştırma izni = 1 puan
- -: İzin yok = 0 puan
- 40. Octal düzende 742 ile ifade edilen izin verdiğimizde sahibi, grubu ve diğerleri için hangi haklar verilmiş olur?

742 İzinlerinin Açıklaması:

- 1. 7 (Sahip):
  - 7 = Okuma (4) + Yazma (2) + Çalıştırma (1) = rwx
  - Sahip (user) bu dosyayı **okuyabilir, yazabilir ve çalıştırabilir**.
- 2. 4 (Grup):
  - 4 = Okuma (4) = r--
  - o Grup üyeleri sadece dosyayı okuyabilir.
- 2 (Diğerleri):
  - o 2 = Yazma (2) = -w-
  - Diğer kullanıcılar sadece dosyayı yazabilir ancak okuma veya çalıştırma izni yoktur.
- 41. Uçbirimde, dosya sahibinin okuma-yazma, dosya grubunu sadece okuma, diğer kullanıcıların okuma ve çalıştırma hakkında sahip olduğu yetki kodunu yazınız ve ekran görüntüsünü ekleyiniz. (Geçici bir belge oluşturabilirsiniz)

İzinler:

- **1. Dosya sahibi:** Okuma (4) + Yazma (2) = 6 (rw-)
- **2. Grup:** Sadece Okuma (4) = 4 (r--)
- 3. Diğer kullanıcılar: Okuma (4) + Çalıştırma (1) = 5 (r-x)

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo touch text.txt
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo chmod 645 text.txt
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l text.txt
-rw-r--r-x 1 root root 0 Nov 16 17:09 text.txt
```

42. Uçbirimde, şu anda bulunulan dizindeki tüm "txt" uzantılı belgelerin dosya izinlerinden, kullanıcı ve grup için okuma ve yazma yetkilerini çıkartacak komutu, yetki düzenleme komutu ve sembolik modu kullanarak yazınız.

"chmod ug-rw *.txt"komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo chmod ug-rw *.txt
[sudo] password for btu59073:
```

43. Uçbirimde, "grafik1.png" belgesinin erişim izinlerinin ekran görüntüsünü ekleyiniz. Sonra erişim iznini sadece sahip kullanıcı okuma yapacak şekilde değiştiriniz. Tekrar erişim izninin ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"Is -I /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
-rwxr-xr-x 1 root root 0 Nov 15 22:51 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
```

"sudo chmod 400 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png"komutu

btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev\$ sudo chmod 400 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik.png

"Is -I /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png"komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
------- 1 root root 0 Nov 15 22:51 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
```

44. Uçbirimde, "sunum.odp" belgesinin erişim izinlerinin ekran görüntüsünü ekleyiniz. Sonra erişim iznini 750 olarak değiştiriniz. Tekrar erişim izninin ekran görüntüsünü ekleyiniz

"Is -I /home/btu21001/odev/belgeler/sunum.odp" komutu

"sudo chmod 755 /home/btu21001/odev/belgeler/sunum.odp" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l /home/btu21001/odev/belgeler/sunum.odp
-rwxr-xr-x 1 root root 0 Nov 15 22:52 /home/btu21001/odev/belgeler/sunum.odp
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo chmod 755 /home/btu21001/odev/belgeler/sunum.odp
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l /home/btu21001/odev/belgeler/sunum.odp
-rwxr-xr-x 1 root root 0 Nov 15 22:52 /home/btu21001/odev/belgeler/sunum.odp
```

45. Uçbirimde, "veriler.csv" belgesinin erişim izinlerinin ekran görüntüsünü ekleyiniz. Sonra erişim iznini "-r-xr-xr-x" olarak değiştiriniz. Tekrar erişim izninin ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"Is -I /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv
-rwxr-xr-x 2 root root 0 Nov 15 22:51 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv
```

"sudo chmod 555 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo chmod 555 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler
.csv
[sudo] password for btu59073:
```

"Is -I /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv
-r-xr-xr-x 2 root root 0 Nov 15 22:51 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv
```

46. Uçbirimde, "grafik1.png" belgesinin erişim izinlerini sadece sahip kullanıcı okuma yapacak şekilde değiştirilmişti. Tekrar erişim izni için "chmod o+w grafik1.png" çalıştırıp ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"Is -I /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
-r------ 1 root root 0 Nov 15 22:51 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
```

"sudo chmod o+w /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo chmod o+w /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
```

"Is -I /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -l /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
-r-----w- 1 root root 0 Nov 15 22:51 /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/grafik1.png
```

47. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.

- 1) "/odev" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
- 2) Bulunduğunuz dizinden sadece "tanitim.mp4" dosyasını silecek komutu çalıştırınız.
- "Is -al medya/videolar" komutunu çalıştırıp, silindiğini teyit ediniz.
- 4) Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ pwd
/home/btu21001/odev
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo rm /home/btu21001/odev/medya/videolar/tanitim.mp4
[sudo] password for btu59073:
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -al /home/btu21001/odev/medya/videolar
total 8
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Nov 16 19:14 .
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Nov 15 23:13 .
-rw-r--r- 1 root root 0 Nov 15 23:14 kutlama.mov
```

- 48. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - "/odev" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 2) Bulunduğunuz dizinden videolar dosyasını silecek komutu çalıştırınız.
  - 3) "Is -al medya" komutunu çalıştırıp, silindiğini teyit ediniz.
  - 4) Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ pwd
/home/btu21001/odev
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo rm -r /home/btu21001/odev/medya/videolar
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -al /home/btu21001/odev/medya
total 12
drwxr-xr-x 3 root root 4096 Nov 16 19:18 .
drwxr-xr-x 7 root root 4096 Nov 16 17:09 ..
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Nov 15 23:13 resimler
```

- 49. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - 1) "/odev" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 2) Bulunduğunuz dizinden "rm medya" komutu çalıştırınız.
  - 3) Hata aldığınızı teyit ediniz.
  - 4) Aldığınız hatayı ekranda göstermeyecek komut setini yazınız.
  - 5) Aldığınız hatayı "sistem" dosyası içinde "hataLog.txt" dosyası içine yönlendirecek komut setini yazınız.
  - 6) Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ pwd
/home/btu21001/odev
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ rm medya
rm: cannot remove 'medya': Is a directory
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ rm medya 2>/dev/null
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo rm medya 2>/home/btu21001/odev/sistem/hataLog.txt
bash: /home/btu21001/odev/sistem/hataLog.txt: Permission denied
```

- 50. Linux işletim sisteminde "init" veya "systemd" nedir?
  - "init" ve "systemd", Linux işletim sistemlerinde sistemin başlatılmasını ve yönetilmesini sağlayan süreç yöneticileridir.
- init: Eski bir sistem başlatıcıdır ve sistem başladığında ilk çalışan süreçtir. Diğer süreçleri başlatır ve yönetir.
- systemd: Modern Linux dağıtımlarında kullanılan daha hızlı ve gelişmiş bir sistem yöneticisidir.
   Paralel servis başlatma, günlük yönetimi gibi ek özellikler sunar. Günümüzde çoğu Linux dağıtımında init yerine kullanılır.
- 51. Uçbirimde, sadece "init" veya "systemd" sürecinin PID kodunu bulan komutu yazınız. Sonucun ekran görüntüsünü ekleyiniz.
  - systemd için PID: "pidof systemd"komutu

• init için PID: "pidof init" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ pidof init
1
```

52. Uçbirimde, bulunduğum dosya dizini içinde, izinleri sadece sahibin okuma ve yazma hakkı olan, grup ve diğerlerinin hiçbir hakkı olmadığı, belge veya dosyalar hangi komut bulunabilir? Komutu uçbirimde çalıştırıp ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"find . -perm 600" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:~$ find . perm 600
./Videos
./Pictures
./.lesshst
./.config
./.config/dconf
./.config/dconf/user
./.config/gnome-session
./.config/gnome-session/saved-session
./.config/GNOME-xdg-terminals.list
./.config/nautilus
./.config/ibus
./.config/ibus/bus
./.config/ibus/bus/9f8a39713ace494a8287868696c833e3-unix-wayland-0
./.config/ibus/bus/9f8a39713ace494a8287868696c833e3-unix-0
./.config/gnome-initial-setup-done
./.config/user-dirs.dirs
./.config/evolution
./.config/evolution/sources
./.config/evolution/sources/system-proxy.source
 /.config/tiling-assistant
```

53. Uçbirimde, "Is –al" komut çıktısını "/tmp/geciciListe.txt" adlı dosyaya yazdırmak için komut setini yazınız.

"Is -al > /tp/geciciliste.txt" komutu

54. "/etc/group" içinde grup bilgileri yer almaktadır. Bu grup bilgilerini figür 2'de yer alan dosya sisteminde "sistem" dosyası içinde "grupBilgileri.txt" olarak aktarılması istenmektedir. Uçbirimde tek satır komut çalıştırınız. "Is -al sistem" olarak çalıştırıp, ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"cp /etc/group /home/btu21001/odev/sistem/grupBilgileri.txt" komutu

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo cp /etc/group /home/btu21001/odev/sistem/grupBilgileri.txt [sudo] password for btu59073:
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -al /home/btu21001/odev/sistem total 12
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Nov 16 23:11 .
drwxr-xr-x 7 root root 4096 Nov 16 17:09 . .
-rw-r--r-- 1 root root 1126 Nov 16 23:11 grupBilgileri.txt
-rw-r--r-- 1 root root 0 Nov 16 19:30 hatalog.txt
```

55. Uçbirimde, tek satırda "df" komutunu çalıştırıp hem uçbirime yazdırılması hem de figür 2'de yer alan dosya sisteminde "sistem" dosyası içinde "df.txt" olarak aktarılması istenmektedir. Komutu çalıştırıp ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"df | tee /home/btu21001/odev/sistem/df.txt" komutu

```
v$ sudo df | tee /home/btu21001/odev/sistem/df.txt
btu59073@btu59073-VirtualBox:
tee: /home/btu21001/odev/sistem/df.txt: Permission denied
Filesystem
               1K-blocks
                              Used Available Use% Mounted on
tmpfs
/dev/sda2
                 1112784
                              1504
                                     1111280
                                                1% /run
                                               42% /
                25726172 10091064
                                    14302936
                                                0% /dev/shm
                  5563916
                                     5563916
tmpfs
                     5120
                                         5112
                                                1%
                               128
```

56. Uçbirimde, bir kullanıcıyı silmek, ancak kullanıcının ana dizinini korunması isteniyorsa, hangi komutu çalıştırmalıyız?

"sudo userdel kullanici_adi" komutu

- 57. Uçbirimde, bir kullanıcıyı ana diziniyle silmek için hangi komutu çalıştırmalıyız? "sudo userdel –remove kullanici_adi" komutu
- 58. Uçbirimde, o anda kaç kişinin login durumda olduğunu sayısını ekrana yazdırmak için hangi komut çalıştırılmalıdır? Not: Sadece sayının çıktı olarak yazılması istenmektedir.

"who | wc -I" komutu

btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev\$ who | wc -l

59. Bulunduğunuz dizinde "araba, bilgisayar, Bardak, cam, sehpa, koltuk, perde, Tv" dosyalarını olduğunu varsayın. Bu dizinde uçbirim açıp, "cp [^a-c]* ../depo" komutunu çalıştırdığınızda depo içine hangi dosyalar kopyalanır?

"cp [^a-c]* ../depo" komutu

İşlem Analizi:

- Komut, **a**, **b**, veya **c** harfleriyle başlamayan dosyaları seçer.
- Seçilen dosyalar: sehpa, koltuk, perde, Tv

Komut çalıştırıldığında sehpa, koltuk, perde, ve Tv dosyaları ../depo dizinine kopyalanır.

60. Uçbirimde, bulunduğumuz konumdan "bir üst dizinde" yer alan "dene.sh" betik programını bu dizinden yukarıya çıkmadan çalıştırmak için komut satırında ne yazmalıyız?

"../dene.sh" komutu

Açıklama:

- ../: Bu ifade, bulunduğunuz dizinin bir üst dizinini belirtir.
- dene.sh: Bir üst dizinde yer alan betik dosyasının adıdır.
- Betik çalıştırılabilir (executable) izinlere sahip değilse, aşağıdaki gibi çalıştırılabilir
- "bash ../dene.sh" komutu
- 61. Uçbirimde, "/usr/local/" adlı klasörde bulunan "sistem" adlı dosyaya "/data/" adlı klasörde aynı adla sembolik link oluşturmak için hangi komut yazılmalıdır?

"In -s /usr/local/sistem /data/sistem" komutu

Açıklama:

- In -s: Bu komut, sembolik link (symlink) oluşturmak için kullanılır.
- /usr/local/sistem: Sembolik linkin hedefi, yani gerçek dosyanın yolu.
- /data/sistem: Sembolik linkin oluşturulacağı yer ve adı.
- Bu komut çalıştırıldığında, /data/sistem adlı sembolik link, /usr/local/sistem dosyasına işaret edecektir.
- 62. Uçbirim geçmişinde (history) kaç defa "pwd" komutu verilmiş olduğunu sayıp ekrana sadece sayısını basan linux komut setini tek satır olarak yazınız. Ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"history | grep -c "pwd" " komutu

Açıklama:

- **history:** Uçbirim geçmişini listeler.
- grep -c "pwd": "pwd" komutunu arar ve bu komutun kaç defa bulunduğunu sayar.

Bu komut, "pwd" komutunun kaç defa verildiğini ekrana sadece sayı olarak basacaktır.

btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev\$ history | grep -c "pwd"
12

- 63. Figür 2'de yer alan dosya sisteminde "veriler.csv" belgesi içinde figür 3'te yer alan şehirler vardır. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - 1. "/odev/belgeler/analiz" dizinine gidiniz.
  - 2. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 3. Uçbirimde, "head -n 4 veriler.csv | tail -n 1" komutu çalıştırıldığında ekran çıktısı ne olacaktır?
  - 4. Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/belgeler/analiz$ pwd
/home/btu21001/odev/belgeler/analiz
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/belgeler/analiz$ head -n 4 veriler.csv | tail -n 1
istanbul
```

- 64. Figür 2'de yer alan dosya sisteminde "veriler.csv" belgesi içinde figür 3'te yer alan şehirler vardır. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - 1. "/odev" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 2. Uçbirimde, "cat belgeler/analiz/veriler.csv | grep i | grep r" komutu çalıştırıldığında ekran çıktısı ne olacaktır?
  - 3. Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ pwd
/home/btu21001/odev
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ cat /home/btu21001/odev/belgeler/analiz/veriler.csv | grep i | grep r
izmir
eskisehir
mersin
```

- 65. Figür 2'de yer alan dosya sisteminde "veriler.csv" belgesi içinde figür 3'te yer alan şehirler vardır. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - 1. "/odev/medya" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 2. Uçbirimde, "cat ../belgeler/analiz/veriler.csv | sort | tail -n 2" komutu çalıştırıldığında ekran çıktısı ne olacaktır?
  - 3. Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ cd /home/btu21001/odev/medya
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/medya$ pwd
/home/btu21001/odev/medya
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/medya$ cat ../belgeler/analiz/veriler.csv | sort | tail -n 2
van
yozgat
```

- 66. Figür 2'de yer alan dosya sisteminde "veriler.csv" belgesi içinde figür 3'te yer alan şehirler vardır. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - 1. "/odev/belgeler/analiz" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 2. Uçbirimde, "cat veriler.csv | grep a\$ | wc" komutu çalıştırıldığında ekran çıktısı ne olacaktır? Ekran çıktısını 1-2 cümle ile açıklayınız.
  - Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"cat veriler.csv | grep a\$ | wc" komutu, veriler.csv dosyasındaki a harfiyle biten satırları sayar. Çıktı, satır sayısı, kelime sayısı ve karakter sayısını gösterir.

- 67. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - 1. "/odev" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 2. Bulunduğunuz dizinden "app.py" dosyasının ismini "flask.py" olarak değiştirecek komutu çalıştırınız.
  - 3. "Is -al projeler/proje2/kod" komutunu çalıştırıp, değiştirildiğini teyit ediniz.
  - 4. Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ cd /home/btu21001/odev
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ pwd
/home/btu21001/odev
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ sudo mv /home/btu21001/odev/projeler/proje2/kod/app.py /home/btu21001/odev/projeler/proje2/kod/flask.py
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev$ ls -al /home/btu21001/odev/projeler/proje2/kod
total 8
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Nov 17 01:16 -
drwxr-xr-x 5 root root 4096 Nov 15 23:27 --
-rw-r---- 1 root root 0 Nov 17 01:15 flask.py
```

- 68. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - 1. "proje1" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 2. "proje2" dizini içinde yer alan "/dokuman/" dosyasını içeriğiyle beraber "/proje1/" içine kopyalayacak komutu çalıştırınız. Not: "~" işareti kullanılmayacaktır. (Göreceli dosya yolu erişimi)
  - 3. "tree dokuman" komutunu çalıştırıp, kopyalandığından emin olunuz.

4. Yukarıda yer alan komutların tek ekran görüntüsünü ekleyiniz

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/adev/projeler/projel$ pwd
/home/btu21001/odev/projeler/proje1
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/adev/projeler/proje1$ cp -r /home/btu21001/odev/projeler/proje2/dokuman /home/btu21
cp: cannot create directory '/home/btu21001/odev/projeler/proje1/dokuman': Permission denied
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler/proje1$ sudo cp -r /home/btu21001/odev/projeler/proje2/dokuman /home/btu21001/odev/projeler/proje1
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler/proje1$ tree /home/btu21001/odev/projeler/proje1/dokuman
/home/btu21001/odev/projeler/proje1/dokuman
- readme.md
1. directory, 1 file
```

- 69. Aşağıdaki komutları uçbirimde ardışık olarak çalıştırınız.
  - 1. "projeler" dizinine gidiniz. "pwd" komutuyla doğru yerde olduğunuzu teyit ediniz.
  - 2. "pwd | wc -l" komutu çalıştırıldığında çıktısı ne olur? Komut setinin akışını 2-3 cümle ile açıklayınız.

pwd | wc -l komutu, pwd komutunun çıktısını wc -l komutuna aktarır.

- **pwd** komutu, bulunduğunuz dizinin tam yolunu (path) ekrana yazdırır.
- wc -l komutu ise, kendisine verilen girdi içinde satır sayısını sayar.

Bu durumda, pwd komutunun çıktısı tek bir satır olduğu için, wc -l komutu bu çıktıyı sayacak ve sonuç olarak **1** sayısını verecektir. Yani, çıktısı **1** olacaktır.

```
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler$ pwd
/home/btu21001/odev/projeler
btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler$ pwd | wc -l
```

70. Uçbirimde kullanılan "/dev/null" ifadesini 1-2 cümle ile açıklayınız. Uçbirimde bir tane örnekleme yapınız. Ekran görüntüsünü ekleyiniz.

"/dev/null"komutu

"/dev/null", Linux ve Unix sistemlerinde bir "null" cihazıdır ve herhangi bir çıktı veya hata mesajını yok saymak için kullanılır. Yani, bir komutun çıktısını /dev/null yönlendirerek o çıktıyı kaybetmesini sağlayabilirsiniz. Bu, genellikle istenmeyen çıktıları engellemek için kullanılır.

btu59073@btu59073-VirtualBox:/home/btu21001/odev/projeler\$ ls > /dev/null

Bu komut, ls komutunun çıktısını ekrana yazdırmak yerine /dev/null'a yönlendirir, yani hiçbir çıktı gösterilmez.